

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-13 nutarimo Nr. 1283, 10-12 p. patvirtinti atvejai (toliau –Aprašas), kai nereikalaujama naudoti kasos aparatų.

1. Nereikalaujama naudoti kasos aparatų ir pirkėjui nereikalaujant išduoti pinigų priėmimo kvitų arba kitų vietoj jų naudojamų apskaitos dokumentų (Aprašo 10 p.):

1. kioskuose (paviljonuose), kuriuose periodinės spaudos pardavimo įplaukos sudaro 60 procentų ir daugiau paskutinių trijų mėnesių bendrųjų įplaukų ir kuriuose neprekiuojama alumi, apdorotu tabaku ir (ar) cukrumi.

Kiekviename kioske (paviljone) turi būti atskirai tvarkoma įplaukų už parduotą periodinę spaudą ir bendrųjų įplaukų apskaita. Kasos aparatai šiuose kioskuose (paviljonuose) turi būti įrengti per mėnesį pasibaigus mėnesiui, per kurį minėta pardavimo įplaukų dalis nesudarė 60 procentų.

Ūkio subjekto prašymu Valstybinė mokesčių inspekcija iki trijų mėnesių gali pratęsti nurodytą kasos aparatų įrengimo terminą. Įrengti kasos aparatai turi būti naudojami nuolat, neatsižvelgiant į vėliau (po kasos aparato įrengimo dienos) gautą minėto pardavimo įplaukų dalį;

2. spaudos kioskų (paviljonų), parduotuvių ar kitų prekybos vietų pardavimo įplaukoms už tose prekybos vietose realizuotus spaustuvėje numeruotus momentinės, piniginės-daiktinės loterijos ir vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutų keleivinio transporto bilietus apskaityti, net jeigu juose prekiaujama ne tik nurodytomis prekėmis ir yra įrengti kasos aparatai.

Kai kiekvienam asmeniui išduodamas bilietas, pinigų priėmimo kvitas ar kitas vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas papildomai neišrašomas.

3. ūkio subjektams, kurie asmenų įmokų grynaisiais pinigais priėmimą įformina įmonės kasoje kasos pajamų orderiu, vadovaudamiesi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179 „Dėl Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“

4. įplaukoms, gautoms už būtiniosios karo tarnybos karių viešojo maitinimo paslaugas, teikiamas uždaruose jų maitinimo objektuose, apskaityti;

5. prekybos ir viešojo maitinimo ūkio subjektams arba jų padaliniams, kurie asmenis aptarnauja tik vykstančių pramogų, sporto, kultūros renginių metu ir šių renginių metu neprekiuoja alkoholiniais gėrimais (išskyrus alų) bei apdorotu tabaku. Šiame punkte nurodyti ūkio subjektai arba jų padaliniai prekybos vietoje privalo turėti prekių įsigijimo dokumentą arba jo kopiją ir ūkio subjekto vadovo patvirtintą kainoraštį;

6. bankams, išskyrus specializuotas valiutos keityklas, kurios atlieka tik valiutos keitimo operacijas ir nenaudoja bankų patvirtintų specializuotų kompiuterinių kasos programų (Šis punktas nuo 2017-01-13 neteko galios).

7. tarptautinėse, nacionalinėse ir kitokiose Lietuvos Respublikoje organizuojamose iki 10 dienų trukmės parodose-mugėse, kuriose ūkio subjektai (įskaitant užsienio ūkio subjektus) parduoda savo gamybos produkciją.

Ši nuostata netaikoma ūkio subjektams, parodose-mugėse prekiaujantiems alkoholiniais gėrimais (išskyrus alų, taip pat natūralios fermentacijos sidrą, kurio turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 6 procentų) ir (ar) apdorotu tabaku;

8. fiziniams asmenims, prekiaujantiems jų pačių surinktomis, neperdirbtomis miško gėrybėmis;

9. prekiaujantiems savo (nuosavybės teise priklausančiame ar kitais teisėtais pagrindais naudojamame) namų valdos žemės sklype, mėgėjų sodo sklype arba kitoje žemės ūkio valdoje (ūkyje), kurių ekonominis dydis neviršija 1 ekonominio dydžio vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme, išaugintais žemės ūkio produktais ir iš jų pagamintais maisto produktais, jeigu prekiautojas prekybos vietoje turi dokumentus, patvirtinančius žemės valdymą arba naudojimą, ir asmens dokumentą;

10. vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutuose, kuriuose naudojami savivaldybės patvirtintų pavyzdžių bilietai. Ne mažiau kaip pusė visų kiekvieną mėnesį vežėjo parduotų bilietų turi būti realizuota spaudos kioskuose, parduotuvėse ar kitose prekybos vietose;

Kai kiekvienam asmeniui išduodamas bilietas, pinigų priėmimo kvitas ar kitas vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas papildomai neišrašomas.

11. bibliotekose – jų vykdomos veiklos įplaukoms apskaityti;

12. prekiaujant Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka registruotų tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų spausdintais loterijos bilietais, šių terminalų apskaitomais momentinės loterijos, transporto ar kultūros, meno, sporto, pramogų, švietimo, mokslo, mokymo renginių bilietais, papildant viešojo judriojo telefono ryšio pokalbių sąskaitas, taip pat kai per šiuos terminalus mokamos ir apskaitomos pinigų sumos už trečiųjų asmenų tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas.

Kai kiekvienam asmeniui išduodamas bilietas, pinigų priėmimo kvitas ar kitas vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas papildomai neišrašomas.

13. bendrojo lavinimo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo bei profesinio mokymo įstaigose – jų vykdomos veiklos įplaukoms apskaityti;

14. prekiaujant lauko sąlygomis, t. y. ne pastatuose ar patalpose, taip pat ne kioskuose, vagonėliuose, kilnojamosiose nameliuose, autoparduotuvėse;

15. kaimo vietovėse esančiose pirminės sveikatos priežiūros įstaigose aprūpinant gyventojus vaistiniais preparatais Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 805 „Dėl Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

2. Naudoti kasos aparatų nereikalaujama, kai kiekvienam asmeniui išduodamas pinigų priėmimo kvitas arba kitas teisės aktų nustatytais atvejais vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas arba bilietas (Aprašo 11 punktą):

1. gyvenamosiose, darbo ar kitose asmenų iškviatime nurodytose prekių pristatymo (paslaugų suteikimo) vietose, kuriose už prekes (paslaugas) atsiskaitoma grynaisiais pinigais;

2. kaimo vietovių pirminės sveikatos priežiūros ir slaugos įstaigose (medicinos punktuose), išskyrus 15 punkte nurodytą atvejį;
3. ne patalpose (lauke) įrengtose paslaugų teikimo vietose (turgavietėse jų administratorių nustatytiems mokesčiams priimti, nesaugomose automobilių stovėjimo aikštelėse, turto nuomos (dviračių, valčių ar kito turto nuomos ir panašiai) bei viešuosiuose tualetuose;
4. teatrų, muziejų, savivaldybių kultūros centrų, kino teatrų ir kino rodymo punktų, sporto, pramogų ir koncertinių įmonių bilietų kasose, kuriose parduodami tik bilietai, naudojami ir apskaitomi finansų ministro nustatyta tvarka, ir tokiems renginiams skirti informaciniai ar reklaminiai leidiniai;
5. sugedus kasos aparatui arba pažeidus jo plombą, taip pat kitais Aprašo 44 punkte nustatytais atvejais, kai atitinkamą kasos aparatą naudoti draudžiama, tačiau tik tokio kasos aparato techninės priežiūros, remonto ar keitimo laikotarpiu ir tik iškvietus aptarnavimo specialistą ir (ar) užregistravus iškvietimą kasos operacijų žurnale pagal Aprašo 29 punkto reikalavimus;
6. tarptautiniais reguliariais susisiekimo maršrutais važiuojančiose keleivinio transporto priemonėse, kai išduodami tarptautinėse sutartyse nustatytos formos bilietai;
7. avansams, užstatams priimti (daiktų nuomos ir panašiais atvejais) ir pinigams už anksčiau kreditan parduotas prekes įnešti;
8. lengvuosiuose taksi automobiliuose, kuriuose įrengti Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje užregistruoti taksometrai ir kiekvienam taksometrai Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka pildomas taksometro kasos operacijų žurnalas. Valstybinė mokesčių inspekcija gali nustatyti atvejus, kai taksometro kasos operacijų žurnalas nepildomas. Šiame punkte nustatytu atveju pinigų priėmimo kvitas gali būti išrašomas ranka arba išspausdinamas spausdintuvu. Spausdintuvų techninius reikalavimus nustato Valstybinė mokesčių inspekcija;
9. bankams, valiutos keityklos operatoriams ir kitoms finansų įstaigoms.

3. Nereikalaujama, kad kasos aparatai būtų naudojami (Aprašo 12 punktas):

1. gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, ir teikia paslaugas arba parduoda savo gamybos ne maisto prekes;
2. organizuojant lošimus B kategorijos lošimo automatais arba žaidimus žaidimo automatais, kai į lošimo arba žaidimo automatą įmetami ir laimėjimams išmokėti per lošimo automatą naudojami metaliniai pinigai;
3. atsiskaitymui tarp ūkio subjektų;